

I

(Legislativní akty)

SMĚRNICE

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2011/92/EU

ze dne 13. prosince 2011

o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2004/68/SVV

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 82 odst. 2 a čl. 83 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Pohlavní zneužívání a pohlavní vykořisťování dětí, včetně dětské pornografie, představují závažné porušování základních práv, zejména práv dítěte na ochranu a péči nezbytnou pro jeho blaho, jak jsou stanovena Úmluvou Organizace spojených národů o právech dítěte z roku 1989 a Listinou základních práv Evropské unie ⁽³⁾.
- (2) V souladu s čl. 6 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii uznává Unie práva, svobody a zásady obsažené v Listině základních práv Evropské unie, jejíž čl. 24 odst. 2 stanoví, že při všech činnostech týkajících se dětí, ať už uskutečňovaných veřejnými orgány nebo soukromými institucemi, musí být prvořadým hlediskem

nejvlastnější zájem dítěte. Boj proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii je navíc jednoznačně upřednostněn ve Stockholmském programu – otevřená a bezpečná Evropa, která slouží svým občanům a chrání je ⁽⁴⁾.

- (3) Dětská pornografie, která sestává z vyobrazení pohlavního zneužívání dětí, a jiné zvláště závažné formy pohlavního zneužívání a pohlavního vykořisťování dětí stále narůstají a šíří se pomocí nových technologií a internetu.
- (4) Rámcové rozhodnutí Rady 2004/68/SVV ze dne 22. prosince 2003 o boji proti pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii ⁽⁵⁾ sblíží právní předpisy členských států s cílem učinit trestnými nejzávažnější formy pohlavního zneužívání a pohlavního vykořisťování dětí, rozšířit vnitrostátní soudní příslušnost a poskytnout obětem minimální úroveň pomoci. Rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV ze dne 15. března 2001 o postavení obětí v trestním řízení ⁽⁶⁾ stanoví soubor práv obětí v trestním řízení, včetně práva na ochranu a odškodnění. Koordinace stíhání v případech pohlavního zneužívání a pohlavního vykořisťování dětí a dětské pornografie bude dále usnadněna prováděním rámcového rozhodnutí Rady 2009/948/SVV ze dne 30. listopadu 2009 o předcházení kompetenčním sporům při výkonu pravomoci v trestním řízení a jejich řešení ⁽⁷⁾.
- (5) Podle článku 34 Úmluvy Organizace spojených národů o právech dítěte se státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, zavazují chránit dítě před všemi formami pohlavního vykořisťování a pohlavního zneužívání. Opční protokol z roku 2000 k Úmluvě Organizace spojených národů o právech dítěte týkající se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie

⁽¹⁾ Úř. věst. C 48, 15.2.2011, s. 138.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 27. října 2011 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 15. listopadu 2011.

⁽³⁾ Úř. věst. C 364, 18.12.2000, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 115, 4.5.2010, s. 1.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 13, 20.1.2004, s. 44.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 82, 22.3.2001, s. 1.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 328, 15.12.2009, s. 42.

a zejména Úmluva Rady Evropy z roku 2007 o ochraně dětí před pohlavním vykořisťováním a zneužíváním představují významné kroky v procesu posilování mezinárodní spolupráce v této oblasti.

- (6) Závažné trestné činy, jakými jsou pohlavní vykořisťování dětí a dětská pornografie, vyžadují komplexní přístup zahrnující stíhání pachatelů trestných činů, ochranu dětských obětí a předcházení tomuto jevu. Prvořadým hlediskem při provádění všech opatření zaměřených na boj proti těmto trestným činům musí být nejlepší zájem dítěte, a to v souladu s Listinou základních práv Evropské unie a s Úmluvou Organizace spojených národů o právech dítěte. Rámcové rozhodnutí 2004/68/SVV by mělo být nahrazeno novým nástrojem, který poskytne takový ucelený právní rámec, aby bylo dosaženo požadovaného účelu.
- (7) Tato směrnice by měla doplňovat směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU ze dne 5. dubna 2011 o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/629/SVV⁽¹⁾, neboť některými oběťmi obchodování s lidmi jsou dětské oběti pohlavního zneužívání nebo pohlavního vykořisťování.
- (8) V souvislosti s kriminalizací činů souvisejících s prováděním pornografických představení se tato směrnice vztahuje na činy, které představují organizovaná živá vystoupení určená určitému publiku, jež proto z definice vylučují bezprostřední osobní styk mezi přihlížejícími osobami ve věku pohlavní dospělosti a dětmi ve věku pohlavní dospělosti a jejich partnery.
- (9) Dětská pornografie často zahrnuje vyobrazení, na nichž je zaznamenáno sexuální zneužívání dětí ze strany dospělých. Může rovněž zahrnovat vyobrazení dětí, které se účastní jednoznačně sexuálního jednání, nebo jejich pohlavních orgánů, přičemž tato vyobrazení jsou vytvářena nebo používána k prvotně sexuálnímu účelům a zneužívána s vědomím nebo bez vědomí dítěte. Pojem dětské pornografie se dále vztahuje také na realistické obrázky dítěte, které se účastní jednoznačně sexuálního jednání nebo je zobrazeno, jak se účastní jednoznačně sexuálního jednání, určené k prvotně sexuálnímu účelům.
- (10) Postižení samo o sobě automaticky nevylučuje možnost souhlasit s pohlavním stykem. Zneužívání existence takového postižení za účelem účasti na sexuálních praktikách s dítětem by však mělo být považováno za trestný čin.
- (11) Při přijímání právních předpisů v oblasti trestního práva hmotného by Unie měla zajistit soulad těchto právních předpisů, a to zejména z hlediska trestních sazeb. S ohledem na Lisabonskou smlouvu je třeba mít na paměti závěry Rady ze dne 24. a 25. dubna 2002 o přístupu, který je třeba uplatňovat při sblížení trestních sazeb, uvádějící čtyři úrovně trestních sazeb.

Vzhledem k mimořádně vysokému počtu různých trestných činů, které jsou v této směrnici uvedeny, je v ní za účelem zohlednění různé míry jejich závažnosti nutné stanovit různé úrovně trestních sazeb, což jde nad rámec toho, co by mělo být v právních nástrojích Unie obvykle uvedeno.

- (12) Za závažné formy pohlavního zneužívání a pohlavního vykořisťování dětí by měly být stanoveny účinné, přiměřené a odrazující sankce. Jedná se zejména o různé formy pohlavního zneužívání a pohlavního vykořisťování dětí, jež jsou usnadněné využíváním informačních a komunikačních technologií, jako například navazování kontaktu s dětmi k sexuálnímu účelům prostřednictvím sociálních sítí a diskusních fór na internetu. Rovněž definice dětské pornografie by měla být upřesněna a měla by se přiblížit definicím obsaženým v mezinárodních nástrojích.
- (13) Tresty odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby, které tato směrnice stanoví za trestné činy v ní uvedené, by měly být ukládány přinejmenším v případě nejzávažnějších forem této trestné činnosti.
- (14) Pro dosažení horní hranice sazby trestu odnětí svobody stanovené v této směrnici v případě trestných činů týkajících se pohlavního zneužívání a pohlavního vykořisťování dětí a dětské pornografie, mohou členské státy s přihlédnutím ke svému vnitrostátnímu právu kombinovat sazby trestů odnětí svobody stanovené ve vnitrostátních právních předpisech upravujících tyto trestné činy.
- (15) Tato směrnice ukládá členským státům povinnost stanovit ve svých vnitrostátních právních předpisech tresty s ohledem na právo Unie v oblasti boje proti pohlavnímu zneužívání, pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii. Pokud jde o uplatňování těchto trestů nebo jiného dostupného systému vymáhání práva v konkrétních případech, neukládá tato směrnice žádné povinnosti.
- (16) Zejména v případech, kdy jsou trestné činy uvedené v této směrnici spáchány za účelem finančního zisku, by měly členské státy zvážit stanovení možnosti uložit kromě trestu odnětí svobody i finanční pokutu.
- (17) Termínem „protiprávní“ je ve spojení s dětskou pornografií dána členským státům možnost, aby uznaly jako oprávněné jednání vztahující se k „pornografickému materiálu“, který má například lékařský, vědecký či jiný podobný účel. Uvedený termín rovněž připouští aktivity prováděné na základě pravomocí vyplývajících z vnitrostátního práva, jako je oprávněné držení dětské pornografie státními orgány za účelem vedení trestního řízení nebo za účelem prevence, odhalování či vyšetřování trestné činnosti. Nevylučuje rovněž jiné důvody nebo podobné zásady, které dotýchnou osobu za daných okolností zprošťují odpovědnosti, například když jsou tyto případy ohlašovány prostřednictvím telefonních či internetových horkých linek.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 101, 15.4.2011, s. 1.

- (18) Vědomé získávání přístupu k dětské pornografii prostřednictvím informačních a komunikačních technologií by mělo být považováno za trestný čin. K tomu, aby daná osoba mohla být číneána odpovědnou, je třeba, aby na internetovou stránku, na níž je dětská pornografie k dispozici, vstoupila úmyslně a byla si zároveň vědoma toho, že tam lze takové snímky nalézt. Sankce by neměly být uplatňovány vůči osobám, které internetové stránky obsahující dětskou pornografii navštíví neúmyslně. Úmyslnou povahu trestného činu lze vyvodit zejména ze skutečnosti, že k němu dochází opakovaně nebo že trestné činy byly spáchány prostřednictvím služby za úplatu.
- (19) Navazování kontaktu s dětmi k sexuálním účelům představuje hrozbu, která získává v souvislosti s internetem zvláštní podobu, protože Internet umožňuje bezprecedentní, anonymní uživatelů, neboť jim dává příležitost k utajování jejich skutečné totožnosti a vlastností, jako je například věk. Členské státy současně uznávají, že proti navazování kontaktu s dětmi k sexuálním účelům je třeba bojovat i mimo rámec internetu, zejména tam, kde k navazování kontaktů tohoto druhu nedochází prostřednictvím informačních a komunikačních technologií. Členské státy se vybízejí k tomu, aby za trestný čin považovaly jednání, kdy pachatel navazuje kontakt s dítětem, aby se s ním stýkalo za účelem sexu, v přítomnosti či v blízkosti dítěte, což může mít formu zvláštního trestného činu přípravy, pokusu o spáchání trestných činů uvedených v této směrnici nebo zvláštní formu pohlavního zneužití. Členské státy by bez ohledu na to, jaké zvolí právní řešení otázky kriminalizace získávání důvěry dětí přes Internet k sexuálním účelům („offline grooming“), měly zajistit, aby pachatelé této trestné činnosti byli nějakým způsobem stíháni.
- (20) Tato směrnice neupravuje politiku členských států, pokud jde o sexuální praktiky prováděné se souhlasem zúčastněných stran, kterých se mohou účastnit děti a které lze považovat za normální objevování sexuality při vývoji lidského jedince s přihlédnutím k různým kulturním a právním tradicím, a také k novým formám navazování a udržování vztahů u dětí a dospívající mládeže, mimo jiné prostřednictvím informačních a komunikačních technologií. Uvedené otázky nespádají do oblasti působnosti této směrnice. Jestliže členské státy využijí možnosti uvedených v této směrnici, činí tak v rámci výkonu svých pravomocí.
- (21) Členské státy by ve svém vnitrostátním právu měly v souladu s příslušnými pravidly týkajícími se přitěžujících okolností danými jejich právním řádem stanovit přitěžující okolnosti. Měly by zajistit, aby tyto přitěžující okolnosti měli k dispozici soudci a mohli k nim při vyměřování trestu pro pachatele trestných činů přihlížet, ačkoli soudci nemají povinnost tyto přitěžující okolnosti uplatňovat. Jsou-li tyto přitěžující okolnosti vzhledem k povaze konkrétního trestného činu nepodstatné, členské státy by je ve svém vnitrostátním právu stanovovat neměly. Závažnost jednotlivých přitěžujících okolností stanovených v této směrnici by měla být na vnitrostátní úrovni vyhodnocena pro každý trestný čin uvedený v této směrnici.
- (22) Tělesná či mentální nezpůsobilost by v rámci této směrnice měla být chápána v tom smyslu, že zahrnuje také stav tělesné či mentální nezpůsobilosti způsobený vlivem omamných látek či alkoholu.
- (23) V rámci boje proti pohlavnímu vykořisťování dětí je třeba v plné míře využívat stávající nástroje zaměřené na zajištění a konfiskaci výnosů z trestné činnosti, jako je Úmluva Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu a protokoly k této úmluvě, Úmluva Rady Evropy z roku 1990 o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu, rámcové rozhodnutí Rady 2001/500/SVV ze dne 26. června 2001 o praní peněz, identifikaci, vysledování, zmrazení, zajištění a propadnutí nástrojů trestné činnosti a výnosů z ní⁽¹⁾ a rámcové rozhodnutí Rady 2005/212/SVV ze dne 24. února 2005 o konfiskaci výnosů a majetku z trestné činnosti a nástrojů trestné činnosti⁽²⁾. Je třeba podporovat využívání zajištěných a konfiskovaných nástrojů trestné činnosti uvedené v této směrnici a výnosů z ní na pomoc obětem a na jejich ochranu.
- (24) Je třeba zabránit tomu, aby oběti trestných činů uvedených v této směrnici byly vystaveny sekundární viktimizaci. V členských státech, v nichž je za prostituci nebo vystupování v pornografii možno v souladu s vnitrostátním trestním právem ukládat tresty, by mělo být možné nezahajovat trestní stíhání či neukládat sankce podle těchto právních předpisů v případě, že dotyčné dítě tyto činy spáchalo v důsledku toho, že bylo obětí pohlavního vykořisťování, nebo v případě, že bylo k účasti na dětské pornografii přinuceno.
- (25) Tato směrnice jakožto nástroj sblížení trestního práva stanoví trestní sazby, které by měly být uplatňovány, aniž jsou tím dotčeny konkrétní trestní politiky členských států týkající se dětských pachatelů trestné činnosti.
- (26) Vyšetřování trestných činů a podávání žalob v trestních řízeních by se mělo usnadnit, aby se vzaly v úvahu obtíže, které musí dětské oběti při oznamování pohlavního zneužití překonávat, a anonymita pachatelů trestných činů v kybernetickém světě. Aby byla zajištěna úspěšnost vyšetřování a stíhání trestných činů uvedených v této směrnici, nemělo by zahájení vyšetřování či trestního stíhání v zásadě záviset na tom, zda oběť nebo její zástupce učiní oznámení či vznese obvinění. Dostatečně dlouhá doba pro stíhání by měla být stanovena v souladu s vnitrostátním právem.
- (27) Osobám a orgánům odpovědným za vyšetřování a stíhání trestných činů uvedených v této směrnici by měly být k dispozici účinné vyšetřovací nástroje. Mezi tyto nástroje může patřit odposlech, sledování včetně

(1) Úř. věst. L 182, 5.7.2001, s. 1.

(2) Úř. věst. L 68, 15.3.2005, s. 49.

elektronického sledování, monitorování bankovních účtů nebo jiné finanční vyšetřování, přičemž je třeba přihlížet mimo jiné k zásadě proporcionality a k povaze a závažnosti vyšetřovaných trestných činů. V souladu s vnitrostátním právem by tyto nástroje měly případně zahrnovat rovněž možnost, aby donucovací orgány mohly používat na internetu utajenou totožnost.

- (28) Členské státy by měly vybízet všechny osoby, které vědí nebo mají podezření, že došlo k pohlavnímu vykořisťování nebo pohlavnímu zneužívání dítěte, k tomu, aby tyto skutečnosti oznámily příslušným orgánům. Členské státy by měly určit příslušné orgány, jimž mohou být taková podezření oznamována. Tyto příslušné orgány by se ve své činnosti neměly omezovat na ochranu dětí nebo na příslušné sociální služby. Požadavek, aby se podezření oznamovalo „v dobré víře“, by měl zabránit uplatňování příslušného ustanovení k tomu, aby jej bylo možné zneužívat k oznamování naprosto smyšlených nebo nepravdivých skutečností.
- (29) Měla by se změnit pravidla o soudní příslušnosti, aby se zajistilo, že pachatelé pohlavního zneužívání nebo pohlavního vykořisťování dětí, kteří pocházejí z Unie, budou stíháni i tehdy, pokud se dopustí trestného činu mimo Unii, zejména v rámci tzv. sexuální turistiky. Sexuální turistika zaměřená na děti by měla být chápána jako pohlavní vykořisťování dětí páchané osobou či osobami, které z obvyklého místa svého pobytu vycestují do zahraničí, kde se dopouštějí pohlavního styku s dětmi. V případě, že je sexuální turistika zaměřená na děti provozována za hranicemi Unie, by členské státy měly prostřednictvím dostupných vnitrostátních a mezinárodních nástrojů, včetně dvoustranných a mnohostranných smluv o vydávání, vzájemné pomoci či předávání trestního řízení, usilovat o prohlubování spolupráce se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi s cílem bojovat proti sexuální turistice. Členské státy by měly podporovat otevřený dialog a komunikaci se zeměmi mimo Unii, aby bylo možné stíhat v souladu s příslušnými vnitrostátními předpisy pachatele, kteří vycestovávají z Unie za účelem sexuální turistiky zaměřené na děti.
- (30) Měla by být přijata opatření na ochranu dětských obětí, která jsou v jejich nejlepším zájmu a zohledňují jejich potřeby. Dětské oběti by měly mít snadný přístup k právním prostředkům nápravy a k možnosti využívat opatření řešících střet zájmů, pokud k pohlavnímu zneužívání nebo pohlavnímu vykořisťování dítěte dochází v rodině. V případě, že by byl pro dítě v průběhu trestního vyšetřování či řízení určen zvláštní zástupce, může tuto úlohu plnit rovněž právnická osoba, instituce nebo orgán. Pokud svůj případ předloží příslušným orgánům, neměly by dětské oběti také podléhat sankcím ukládaným například podle vnitrostátních právních předpisů
- o přistěhovalectví nebo prostituci. Dále by účast v trestním řízení neměla u těchto obětí vyvolávat pokud možno žádná další traumata v důsledku výsledků nebo vizuálního kontaktu s pachateli. Schopnost dobře rozumět dětem a způsobu jejich chování pod tíhou traumatických zážitků pomůže zajistit vysokou kvalitu získávání důkazů a ulevit dětem od stresu při provádění nezbytných opatření.
- (31) Členské státy by měly zvážit možnost poskytování krátkodobé a dlouhodobé pomoci dětským obětem. Jakákoli újma způsobená pohlavním zneužíváním a pohlavním vykořisťováním dítěte je závažná a je třeba ji řešit. Vzhledem k povaze újmy způsobené pohlavním zneužíváním a pohlavním vykořisťováním by měla být tato pomoc poskytována tak dlouho, jak je to nutné k fyzickému a psychickému zotavení dítěte, případně až do dospělosti. Je třeba uvážit možnost poskytovat pomoc a rady i rodičům nebo opatrovníkům dětských obětí, pokud nejsou podezřelí ze spáchání příslušného trestného činu, aby mohli být těmito dětským obětem nápomocni po celou dobu trestního řízení.
- (32) Práva obětí v trestním řízení, včetně práva na ochranu a odškodnění, jsou stanovena v rámcovém rozhodnutí 2001/220/SVV. Kromě toho by dětem, které jsou oběťmi pohlavního zneužívání, pohlavního vykořisťování a dětské pornografie, měl být umožněn přístup k právní pomoci a v souladu s postavením obětí v příslušném právním řádu rovněž k právnímu zastupování, a to mimo jiné za účelem uplatnění nároku na odškodnění. Tuto právní pomoc a právní zastupování mohou také poskytovat příslušné orgány za účelem uplatňování nároku na odškodnění od státu. Právní pomoc má obětem umožnit přístup k informacím a zajistit, že se jim dostane rady o různých možnostech, které jsou jim k dispozici. Právní pomoc by měla poskytovat osoba, která absolvovala příslušnou odbornou přípravu, přičemž se nemusí nutně jednat o právníka. Právní pomoc a, v souladu s postavením oběti v příslušném právním řádu, právní zastoupení by měly být poskytovány bezplatně, a to alespoň v případě, že oběť nemá dostatečné finanční prostředky, a způsobem, který je v souladu s vnitrostátními postupy členských států.
- (33) Členské státy by měly přijmout opatření, která jim umožní předcházet aktivitám souvisejícím s propagací pohlavního zneužívání dětí a sexuální turistiky zaměřené na děti nebo tyto aktivity zakázat. Uvažovat lze o různých preventivních opatřeních, jako je vypracování a prosazování kodexu chování a samoregulačních mechanismů v odvětví cestovního ruchu, vytvoření etického kodexu nebo „známek kvality“ pro organizace působící v odvětví cestovního ruchu, které proti sexuální turistice zaměřené na děti bojují nebo mají pro boj se sexuální turistikou zaměřenou na děti vypracovává přímou strategii.

- (34) Členské státy by prostřednictvím informačních a osvětových kampaní a výzkumných a vzdělávacích programů měly zavést nebo posílit politiky pro prevenci pohlavního zneužívání a pohlavního vykořisťování dětí, včetně odrazujících opatření a opatření na snížení poptávky, která podporuje všechny formy pohlavního vykořisťování dětí, a opatření na snižování rizika, že se děti stanou oběťmi. V rámci takových iniciativ by měly členské státy prosazovat práva dítěte. Zvláštní péče by měla být věnována zajištění toho, aby osvětové kampaně určené dětem byly vhodné pro děti a byly snadno srozumitelné. Zvážit je třeba také zřízení linek důvěry či horkých linek.
- (35) Pokud jde o systém informování o pohlavním zneužívání a pohlavním vykořisťování dětí a o pomoc dětem v nouzi, měly by být propagovány horké linky s číslem 116 000 pro pohřešované děti, 116 006 pro oběti trestných činů a 116 111 pro děti, zavedené rozhodnutím Komise 2007/116/ES ze dne 15. února 2007 o vyhrazení vnitrostátního číselného rozsahu 116 pro harmonizovaná čísla harmonizovaných služeb se sociální hodnotou⁽¹⁾, a měly by být zohledněny zkušenosti s jejich fungováním.
- (36) Odborní pracovníci, u nichž se předpokládá, že přijdou do styku s dětskými oběťmi pohlavního zneužívání a pohlavního vykořisťování, by měli být odpovídajícím způsobem proškoleni, aby byli schopni tyto oběti rozpoznat a jednat s nimi. Absolvování takového školení by mělo být prosazováno zejména v případě dále uvedených kategorií povolání, pakliže je u nich možné předpokládat kontakt s dětskými oběťmi: policisté, státní zástupci, právníci, soudci a soudní úředníci, inspektoři práce, zaměstnanci služeb péče o dítě a zdravotnický personál, ale mohly by mezi ně patřit i další skupiny osob, u kterých lze předpokládat, že budou v rámci své práce přicházet do styku s dětskými oběťmi pohlavního zneužívání a pohlavního vykořisťování.
- (37) Za účelem předcházení pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí by pachatelům sexuálně motivovaných trestných činů měly být nabídnuty specificky zaměřené intervenční programy nebo opatření. Tyto intervenční programy nebo opatření, které by měly být nepovinného charakteru, by měly vycházet z široce pojatého flexibilního přístupu a zaměřovat se na léčebné a psychosociální aspekty. Těmito intervenčními programy nebo opatřeními nejsou dotčeny intervenční programy nebo opatření ukládané příslušnými justičními orgány.
- (38) Právo na využití intervenčních programů nebo opatření nevzniká automaticky. Volba vhodných intervenčních programů nebo opatření závisí na rozhodnutí členského státu.
- (39) Aby se předešlo opakovanému páchání trestných činů a aby se tento jev v co největší míře omezil, měli by se pachatelé trestných činů podrobit posouzení své nebezpečnosti a možného rizika opakování sexuálně motivovaných trestných činů spáchaných na dětech. Úprava tohoto posouzení, jako je určení orgánu příslušného k tomu, aby posouzení nařídil nebo provedl, nebo okamžik před trestním řízením či po něm, kdy by mělo být toto posouzení provedeno, jakož i úprava účinných intervenčních programů nebo opatření nabízených na základě tohoto posouzení, by měly být v souladu s vnitrostátními postupy členských států. V zájmu dosažení výše uvedeného cíle by pachatelé trestných činů měli mít přístup k účinným intervenčním programům nebo opatřením rovněž na základě dobrovolnosti. Tyto intervenční programy nebo opatření by neměly narušovat zavedené vnitrostátní systémy pro léčbu osob s duševními poruchami.
- (40) Tam, kde je to vzhledem k nebezpečnosti pachatele či možnému riziku opakování trestného činu vhodné, by se mělo pachatelům trestných činů, kteří byli odsouzeni, případně dočasně nebo trvale zabránit alespoň ve výkonu profesních činností, u nichž se předpokládá přímý a pravidelný styk s dětmi. Zaměstnavatelé mají právo na to, aby se při náboru osoby na pracovní místo, jehož náplň zahrnuje přímý a pravidelný kontakt s dětmi, informovali o dosavadních odsouzeních za sexuálně motivované trestné činy spáchané na dětech zapsaných v rejstříku trestů nebo o platných zákazech činností. Pro účely této směrnice by za zaměstnavatele měly být považovány i osoby, které provozují organizaci vykonávající dobrovolnickou práci v oblasti dozoru nad dětmi nebo péče o ně, pokud tato práce zahrnuje přímý a pravidelný kontakt s dětmi. Způsob, jakým mají být tyto informace podávány, zda je má například zpřístupnit dotčená osoba, jakož i přesný obsah těchto informací a definice organizovaných dobrovolnických činností a přímého a pravidelného kontaktu s dětmi by měly být stanoveny v souladu s vnitrostátním právem.
- (41) Tato směrnice bere s ohledem na rozdílné právní tradice členských států v úvahu skutečnost, že přístup k rejstříku trestů je možný pouze na základě povolení příslušných orgánů nebo se souhlasem dotyčné osoby. Tato směrnice neukládá povinnost upravovat vnitrostátní systémy, jimiž se řídí rejstříky trestů či způsob, jakým lze k těmto rejstříkům získat přístup.
- (42) Cílem této směrnice není harmonizace pravidel týkajících se souhlasu dotyčné osoby při sdělování informací z rejstříku trestů, tj. zda její souhlas je či není vyžadován. Bez ohledu na to, zda je nebo není podle vnitrostátního práva tento souhlas vyžadován, neukládá tato směrnice žádnou novou povinnost měnit v tomto směru vnitrostátní právo a postupy.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 49, 17.2.2007, s. 30.

- (43) Členské státy mohou v souvislosti s pachateli zvážit přijetí dalších administrativních opatření, jako je například registrace odsouzených osob za trestné činy uvedené v této směrnici v rejstřících pachatelů sexuálních trestných činů. Přístup k těmto rejstříkům by měl podléhat omezení v souladu vnitrostátními ústavními zásadami a platnými normami pro ochranu údajů, tak aby k němu mohly mít přístup například pouze soudní nebo donucovací orgány.
- (44) Členské státy by za účelem sledování a vyhodnocování fenoménu pohlavního zneužívání a pohlavního vykořisťování dětí měly vytvořit na státní či místní úrovni a ve spolupráci s občanskou společností mechanismy určené ke shromažďování údajů nebo koordinační střediska. Aby mohla Unie řádně vyhodnotit výsledky opatření pro boj proti pohlavnímu zneužívání, pohlavnímu vykořisťování a dětské pornografii, měla by pokračovat ve své práci na metodikách a metodách shromažďování údajů s cílem získat srovnatelné statistiky.
- (45) Členské státy by měly přijmout vhodná opatření pro zřízení informačních služeb, které budou poskytovat informace o tom, jakým způsobem lze rozpoznat příznaky pohlavního zneužívání a pohlavního vykořisťování.
- (46) Dětská pornografie, kterou se rozumí vyobrazení pohlavního zneužívání dítěte, je zvláštním typem obsahu, který nelze považovat za vyjadřování názoru. V rámci boje proti dětské pornografii je nezbytné snížit oběh materiálů zobrazujících zneužívání dětí tím, že bude pachatelům ztíženo nahrávání takového obsahu na veřejně přístupné internetové stránky. Proto jsou nezbytná taková opatření, která umožní odstranit obsah již u zdroje a dopadnout osoby vinné z výroby, distribuce nebo stahování vyobrazení pohlavního zneužívání dítěte. Členské státy by se s ohledem na podporu úsilí, které Unie věnuje boji proti dětské pornografii, měly co nejvíce vynasazít spolupracovat se třetími zeměmi ve snaze zajistit odstranění takového obsahu ze serverů provozovaných na jejich území.
- (47) Navzdory takovému úsilí se však ukazuje odstranění materiálů obsahujících dětskou pornografii u zdroje často jako nemožné, pokud jsou původní materiály umístěny mimo Unii, a to buď proto, že stát, na jehož území jsou servery spravovány, není ochoten ke spolupráci, nebo proto, že zajištění toho, aby příslušný stát uvedený materiál odstranil, se ukáže být obzvláště zdoluhavé. Mohou být také zavedeny mechanismy, jež by z území Unie zablokovaly přístup k internetovým stránkám označeným jako stránky obsahující nebo šířící dětskou pornografii. Opatření prováděná členskými státy v souladu s touto směrnicí za účelem odstraňování, popřípadě blokování internetových stránek obsahujících dětskou pornografii, mohou zahrnovat různé činnosti veřejných orgánů, jako například legislativní, nelegislativní, soudní a jiné povahy. Touto směrnicí nejsou v této souvislosti dotčena dobrovolná opatření přijatá subjekty, které působí v rámci internetového odvětví, s cílem zabránit zneužívání jejich služeb a není jimi dotčena ani podpora takových opatření ze strany členských států. Členské státy by bez ohledu na to, jaký základ zvolí pro svůj postup či metodu, měly zajistit, aby tento základ zaručoval uživatelům a poskytovatelům služeb potřebnou míru právní jistoty a předvídatelnosti. S cílem odstranit a blokovat materiály zobrazující zneužívání dětí by měla být navázána a posilována spolupráce mezi veřejnými orgány, zejména v zájmu zajištění toho, aby vnitrostátní seznamy internetových stránek s dětskou pornografií byly co nejúplnější a aby se zamezilo zdvojování práce. Všechny takové činnosti musí brát ohled na práva konečných uživatelů, dodržovat stávající právní a soudní postupy a být v souladu s Úmluvou Rady Evropy o lidských právech a základních svobodách a Listinou základních práv Evropské unie. Program pro bezpečnější Internet vytvořil síť horkých linek, jejichž cílem je shromažďování informací a podávání a výměna zpráv o hlavních typech nedovoleného internetového obsahu.
- (48) Cílem této směrnice je pozměnit a rozšířit ustanovení rámcového rozhodnutí 2004/68/SVV. Jelikož je změna, které je třeba provést, značný počet a jsou nejrůznější povahy, mělo by být rámcové rozhodnutí v zájmu jasnosti nahrazeno v plném rozsahu ve vztahu k členským státům, které se účastní přijímání této směrnice.
- (49) Jelikož cíle této směrnice, totiž bojovat proti pohlavnímu zneužívání, pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jich může být z důvodu rozsahu a účinků této směrnice lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- (50) Tato směrnice dodržuje základní práva a respektuje zásady uznávané zejména v Listině základních práv Evropské unie a zejména právo na ochranu lidské důstojnosti, zákaz mučení a nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu, práva dítěte, právo na svobodu a bezpečnost, svobodu projevu a informací, právo na ochranu osobních údajů, právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces a zásady zákonnosti a přiměřenosti trestných činů a trestů. Cílem této směrnice je zajistit plné dodržování těchto práv a zásad, v souladu s nimiž musí být provedena.

- (51) V souladu s článkem 3 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného království a Irsku s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, oznámily Spojené království a Irsko své přání účastnit se přijímání a používání této směrnice.
- (52) V souladu s články 1 a 2 Protokolu (č. 22) o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, se Dánsko neúčastní přijímání této směrnice, a tato směrnice pro ně není závazná ani použitelná,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Předmět

Tato směrnice stanoví minimální pravidla týkající se vymezení trestných činů a sankcí v oblasti pohlavního zneužívání a pohlavního vykořisťování dětí, dětské pornografie a navazování kontaktu s dětmi k sexuálním účelům. Jejím cílem je také zavést ustanovení umožňující těmto trestným činům lépe předcházet a chránit jejich oběti.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- a) „dítětem“ každá osoba mladší 18 let;
- b) „věkem pohlavní dospělosti“ věk, pod jehož hranicí je podle vnitrostátního práva zakázána účast na sexuálních praktikách s dítětem;
- c) „dětskou pornografií“
- i) jakýkoli materiál, který zobrazuje dítě, které se účastní skutečného nebo předstíraného jednoznačně sexuálního jednání,
 - ii) jakékoli zobrazení pohlavních orgánů dítěte prvotně k sexuálním účelům,
 - iii) jakýkoli materiál, který zobrazuje osobu se vzhledem dítěte, která se účastní skutečného nebo předstíraného jednoznačně sexuálního jednání, nebo každé zobrazení pohlavních orgánů osoby se vzhledem dítěte k prvotně sexuálnímu účelům, nebo
 - iv) realistické obrázky dítěte, které se účastní jednoznačně sexuálního jednání, nebo realistické obrázky pohlavních orgánů dítěte k prvotně sexuálnímu účelům;
- d) „dětskou prostitucí“ zneužívání dítěte k sexuálním praktikám, kdy jsou dítěti za jeho účast na sexuálních praktikách poskytovány či slibovány peníze nebo jiné odměny či výhody bez ohledu na to, zda je tato platba, slib nebo výhoda poskytována dítěti či třetí straně;

e) „pornografickým představením“ živé vystoupení určené určitému publiku, a to i prostřednictvím informačních a komunikačních technologií:

- i) dítěte, které se účastní skutečného nebo předstíraného jednoznačně sexuálního jednání, nebo
- ii) pohlavních orgánů dítěte k prvotně sexuálnímu účelům;

f) „právní osobou“ subjekt, který má podle použitelného práva právní subjektivitu, s výjimkou států nebo jiných veřejných orgánů vykonávajících státní moc a veřejných mezinárodních organizací.

Článek 3

Trestné činy pohlavního zneužívání

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění trestnosti úmyslných jednání uvedených v odstavcích 2 až 6.
2. Zapříčinění toho, že je dítě, které nedosáhlo věku pohlavní dospělosti, za sexuálním účelem svědkem sexuálních praktik, a to i v případě, kdy se těchto praktik samo neúčastní, se trestá odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně jeden rok.
3. Zapříčinění toho, že je dítě, které nedosáhlo věku pohlavní dospělosti, za sexuálním účelem svědkem pohlavního zneužívání, a to i v případě, kdy se tohoto zneužívání samo neúčastní, se trestá odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně dvě léta.
4. Účast na sexuálních praktikách s dítětem, které nedosáhlo věku pohlavní dospělosti, se trestá odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně pět let.
5. Účast na sexuálních praktikách s dítětem, pokud
 - i) dochází ke zneužití důvěry, autority nebo vlivu vyplývajících ze vztahu pachatele k dítěti, se trestá odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, nedosáhlo-li dítě věku pohlavní dospělosti, a odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně tři léta, jestliže dítě tohoto věku dosáhlo, nebo
 - ii) dochází ke zneužití zvláště zranitelného postavení dítěte, zejména pokud se jedná o dítě s mentálním či tělesným postižením či dítě ve stavu závislosti, se trestá odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let nebo, nedosáhlo-li dítě věku pohlavní dospělosti, a odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně tři léta, jestliže dítě tohoto věku dosáhlo, nebo

iii) je k nim použito nátlaku, násilí nebo pohrůžek, se trestá odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let, nedosáhlo-li dítě věku pohlavní dospělosti, a odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně pět let, jestliže dítě tohoto věku dosáhlo.

6. Donucování dítěte k sexuálním praktikám se třetími osobami za použití násilí nebo pohrůžek se trestá odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let, nedosáhlo-li dítě věku pohlavní dospělosti, a odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně pět let, jestliže dítě tohoto věku dosáhlo.

Článek 4

Trestné činy pohlavního vykořisťování

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění trestnosti úmyslných jednání uvedených v odstavcích 2 až 7.

2. Zapříčinění účasti dítěte na pornografických představeních, najímání dítěte k účasti na pornografických představeních, prospěch z takové účasti dítěte nebo jiné vykořisťování dítěte k takovým účelům se trestá odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně pět let, nedosáhlo-li dítě věku pohlavní dospělosti, a odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně dvě léta, jestliže dítě tohoto věku dosáhlo.

3. Donucení dítěte násilím k účasti na pornografických představeních nebo pohrůžkou násilí vůči dítěti se trestá odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, nedosáhlo-li dítě věku pohlavní dospělosti, a odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně pět let, jestliže dítě tohoto věku dosáhlo.

4. Vědomá účast na pornografických představeních, v nichž účinkuje dítě, se trestá odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně dvě léta, nedosáhlo-li dítě věku pohlavní způsobilosti, a odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně jeden rok, jestliže dítě tohoto věku dosáhlo.

5. Zapříčinění účasti dítěte na dětské prostituci nebo najímání dítěte za účelem účasti na dětské prostituci a prospěch z takové účasti dítěte nebo jiné vykořisťování dítěte k takovým účelům se trestá odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, nedosáhlo-li dítě věku pohlavní dospělosti, a odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně pět let, jestliže dítě tohoto věku dosáhlo.

6. Donucování dítěte k dětské prostituci za použití násilí nebo pohrůžek vůči dítěti se trestá odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let, nedosáhlo-li dítě věku pohlavní dospělosti, a odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně pět let, jestliže dítě tohoto věku dosáhlo.

7. Účast na sexuálních praktikách s dítětem v případech, kdy se jedná o dětskou prostituci, se trestá odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně pět let, nedosáhlo-li dítě věku pohlavní dospělosti, a odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně dvě léta, jestliže dítě tohoto věku dosáhlo.

Článek 5

Trestné činy dětské pornografie

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění trestnosti úmyslných jednání uvedených v odstavcích 2 až 6, jsou-li protiprávní.

2. Pořizování nebo držení dětské pornografie se trestá odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně jeden rok.

3. Vědomé získávání přístupu k dětské pornografii prostřednictvím informačních a komunikačních technologií se trestá odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně jeden rok.

4. Distribuce, šíření nebo předávání dětské pornografie se trestá odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně dvě léta.

5. Nabízení, dodávání nebo zpřístupňování dětské pornografie se trestá odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně dvě léta.

6. Výroba dětské pornografie se trestá odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně tři roky.

7. Členské státy rozhodnou, zda se tento článek použije na případy dětské pornografie uvedené v čl. 2 písm. c) bodě iii), pokud osobě se vzhledem k dítěti bylo v době vyobrazení ve skutečnosti již 18 let nebo více.

8. Členské státy rozhodnou, zda se odstavce 2 a 6 tohoto článku použijí na případy, kdy se zjistí, že pornografický materiál uvedený v čl. 2 písm. c) bodě iv) výrobce vyrobil a vlastní výlučně pro své osobní použití, pokud k jeho výrobě nebyl použit pornografický materiál uvedený v čl. 2 písm. c) bodech i), ii) nebo iii) a za předpokladu, že nehrozí riziko šíření tohoto materiálu.

Článek 6

Navazování kontaktu s dětmi k sexuálním účelům

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění trestnosti tohoto úmyslného jednání:

Navrhne-li dospělá osoba prostřednictvím informačních a komunikačních technologií setkání dítěti, které nedosáhlo věku pohlavní dospělosti, s cílem spáchat trestný čin uvedený v čl. 3 odst. 4 a čl. 5 odst. 6 a učiní-li po tomto návrhu konkrétní kroky vedoucí k tomuto setkání, trestá se tento návrh odnětím svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně jeden rok.

2. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění trestnosti pokusu dospělé osoby o spáchání trestných činů uvedených v čl. 5 odst. 2 a 3, pokud se tato osoba snaží navázat prostřednictvím informačních a komunikačních technologií kontakt s dítětem, které nedosáhlo věku pohlavní dospělosti, za účelem pořizování dětské pornografie obsahující vyobrazení tohoto dítěte.

Článek 7

Návod, pomoc a účastenství a pokus

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění trestnosti navádění, pomoci a účastenství při páchaní některého z trestných činů uvedených v člancích 3 až 6.

2. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění trestnosti pokusu o spáchání některého z trestných činů uvedených v čl. 3 odst. 4, 5 a 6, čl. 4 odst. 2, 3, 5, 6 a 7 a v čl. 5 odst. 4, 5 a 6.

Článek 8

Sexuální praktiky prováděné se souhlasem zúčastněných osob

1. Členské státy rozhodnou, zda se čl. 3 odst. 2 a 4 použijí na sexuální praktiky prováděné se souhlasem zúčastněných osob mezi vrstevníky podobného věku i stupně duševního a tělesného vývoje či zralosti, pokud při tomto jednání nedošlo ke zneužití.

2. Členské státy rozhodnou, zda se čl. 4 odst. 4 použije na pornografická představení, v nichž dochází k praktikám usku-tečňovaným se souhlasem zúčastněných osob, kdy dítě dosáhlo věku pohlavní dospělosti, nebo mezi vrstevníky podobného věku i stupně duševního a tělesného vývoje či zralosti, pokud při tomto jednání nedochází ke zneužití nebo vykořisťování a jestliže za pornografické představení není vyplácena peněžité odměna či jiná forma odměny nebo úhrady.

3. Členské státy rozhodnou, zda se čl. 5 odst. 2 a 6 použijí na výrobu, pořizování nebo držení materiálu, do kterého jsou zapojeny děti, jež dosáhly věku pohlavní dospělosti, jestliže je tento materiál vyráběn a držen s jejich souhlasem a výlučně pro soukromé použití zúčastněných osob a pokud při tomto jednání nedochází ke zneužívání.

Článek 9

Přítěžující okolnosti

Pokud následující okolnosti nejsou již součástí skutkové podstaty trestných činů uvedených v člancích 3 až 7, přijmou členské státy opatření nezbytná k zajištění toho, že tyto okolnosti budou moci být v souladu s příslušnými ustanoveními vnitrostátního práva a v souvislosti s příslušnými trestnými činy uvedenými v člancích 3 až 7 považovány za přítěžující okolnosti:

a) trestný čin byl spáchán na dítěti ve zvlášť zranitelné situaci, například na dítěti s mentálním či tělesným postižením či dítěti ve stavu závislosti nebo ve stavu tělesné či mentální nepůsobilosti;

b) trestný čin byl spáchán členem rodiny dítěte, osobou žijící s dítětem ve společné domácnosti nebo osobou, která zneužila své důvěryhodnosti či své autority vyplývajících z jejího postavení;

c) trestný čin byl spáchán společně několika osobami;

d) trestný čin byl spáchán v rámci zločinného spolčení ve smyslu rámcového rozhodnutí Rady 2008/841/SVV ze dne 24. října 2008 o boji proti organizované trestné činnosti⁽¹⁾;

e) pachatel byl již v minulosti odsouzen za trestné činy stejné povahy;

f) pachatel úmyslně nebo z nedbalosti ohrozil život dítěte nebo

g) trestný čin byl spáchán za použití hrubého násilí nebo způsobil dítěti vážnou újmu.

Článek 10

Zákaz činnosti z důvodu odsouzení

1. S cílem vyhnout se riziku opakování trestných činů přijmou členské státy opatření nezbytná k zajištění toho, aby fyzické osobě, která byla odsouzena za některý z trestných činů uvedených v člancích 3 až 7, mohlo být dočasně či trvale zabráněno alespoň ve výkonu profesních činností zahrnujících přímé a pravidelné kontakty s dětmi.

2. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby zaměstnavatelé při náboru osoby pro účely výkonu profesní nebo organizované dobrovolné činnosti, která zahrnuje přímý a pravidelný kontakt s dětmi, měli právo vhodným způsobem, jako například na základě žádosti o výpis z rejstříku trestů nebo prostřednictvím dotčené osoby, a v souladu s vnitrostátním právem požadovat informace o tom, zda byla dotčená osoba odsouzena za některý z trestných činů uvedených v člancích 3 až 7 a zda je o tom veden záznam v rejstříku trestů nebo zda jí bylo z důvodu odsouzení za některý z těchto trestných činů zakázáno vykonávat činnosti, při nichž by vstupovala do přímého a pravidelného kontaktu s dětmi.

3. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby pro účely odstavců 1 a 2 tohoto článku byly informace o tom, zda byla dotčená osoba odsouzena za některý z trestných činů uvedených v člancích 3 až 7 nebo jí bylo z důvodu odsouzení za tyto trestné činy zakázáno vykonávat činnosti, při nichž by vstupovala do přímého a pravidelného kontaktu s dětmi, na žádost podanou podle článku 6 rámcového rozhodnutí se souhlasem dotčené osoby předány ve shodě s postupy, které stanoví rámcové rozhodnutí Rady 2009/315/SVV ze dne 26. února 2009 o organizaci a obsahu výměny informací z rejstříku trestů mezi členskými státy⁽²⁾.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 300, 11.11.2008, s. 42.

⁽²⁾ Úř. věst. L 93, 7.4.2009, s. 23.

Článek 11**Zajištění a konfiskace**

Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby jejich příslušné orgány byly oprávněny zajistit a konfiskovat nástroje použité ke spáchání trestných činů uvedených v článcích 3, 4 a 5 a výnosy z nich.

Článek 12**Odpovědnost právnických osob**

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby právnické osoby bylo možné činit odpovědnými za trestné činy uvedené v článcích 3 až 7, které v jejich prospěch spáchá jakákoliv osoba jednající samostatně nebo v rámci orgánu dotyčné právnické osoby a která v této právnické osobě působí ve vedoucím postavení na základě:

- a) oprávnění zastupovat tuto právnickou osobu nebo
 - b) pravomoc přijímat jménem této právnické osoby rozhodnutí nebo
 - c) pravomoc vykonávat v rámci této právnické osoby kontrolu.
2. Členské státy přijmou rovněž opatření nezbytná k zajištění odpovědnosti právnických osob v případech, kdy nedostatek dohledu nebo kontroly ze strany osoby uvedené v odstavci 1 umožnil spáchání trestných činů uvedených v článcích 3 až 7 ve prospěch této právnické osoby osobou jí podřízenou.

3. Odpovědnost právnických osob podle odstavců 1 a 2 nevylučuje trestní řízení proti fyzickým osobám, které se dopustí trestných činů uvedených v článcích 3 až 7, nebo navádějí k jejich spáchání, nebo se na nich spolupodílí.

Článek 13**Sankce vůči právnickým osobám**

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění možnosti postihnout právnickou osobu odpovědnou podle čl. 12 odst. 1 účinnými, přiměřenými a odrazujícími sankcemi, které zahrnují pokuty trestní nebo jiné povahy a mohou zahrnovat i jiné sankce, jako například:

- a) zbavení oprávnění pobírat veřejné výhody nebo podpory;
- b) dočasný nebo trvalý zákaz provozování obchodní činnosti;
- c) uložení soudního dohledu;
- d) zrušení rozhodnutím soudu nebo
- e) dočasné nebo trvalé uzavření provozoven, jichž bylo využito ke spáchání trestného činu.

2. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění možnosti postihnout právnickou osobu odpovědnou podle čl. 12 odst. 2 účinnými, přiměřenými a odrazujícími sankcemi nebo opatřeními.

Článek 14**Nezahájení trestního stíhání obětí a neukládání sankcí obětem**

Členské státy v souladu se základními zásadami svého právního řádu přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby jejich příslušné vnitrostátní orgány měly pravomoc nezahájit trestní stíhání dětí, které se staly obětí pohlavního zneužívání a pohlavního vykořisťování za svou účast v trestných činnostech, k jejichž spáchání byly přinuceny v přímém důsledku toho, že byly oběťmi některého z činů uvedených v čl. 4 odst. 2, 3, 5 a 6 a v čl. 5 odst. 6.

Článek 15**Vyšetřování a trestní stíhání**

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby vyšetřování nebo stíhání trestných činů uvedených v článcích 3 až 7 nebylo závislé na oznámení nebo obvinění učiněném obětí nebo jejím zástupcem a aby trestní řízení pokračovalo i v případě, že dotčená osoba svou výpověď vzala zpět.

2. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby bylo možné stíhat všechny trestné činy uvedené v článku 3, čl. 4 odst. 2, 3, 5, 6 a 7 a všechny závažné trestné činy uvedené v čl. 5 odst. 6, kdy byla využívána dětská pornografie ve smyslu čl. 2 písm. c) bodech i) až ii), po dostatečně dlouhou dobu poté, co oběť dosáhla plnoletosti, přičemž tato doba odpovídá závažnosti příslušného trestného činu.

3. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby osoby, útvary nebo orgány odpovědné za vyšetřování nebo stíhání trestných činů uvedených v článcích 3 až 7 měly k dispozici účinné vyšetřovací nástroje, jakých se využívá při vyšetřování případů organizované a jiné závažné trestné činnosti.

4. Členské státy přijmou nezbytná opatření, která vyšetřovacím útvarům nebo orgánům umožní pokusit se o identifikaci obětí trestných činů uvedených v článcích 3 až 7, zejména analýzou dětského pornografického materiálu, jako například fotografií a audiovizuálních záznamů šířených nebo předávaných prostřednictvím informačních a komunikačních technologií.

Článek 16**Oznamování podezření z pohlavního zneužívání nebo pohlavního vykořisťování**

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby pravidla důvěrnosti ukládaná právními předpisy daného státu určitým odborníkům, jejichž hlavní pracovní náplní je práce s dětmi, nebránila těmto odborníkům informovat orgány odpovědné za ochranu dětí o každé situaci, kdy mají důvodné podezření, že je dítě obětí trestných činů uvedených v článcích 3 až 7.

2. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby povzbudily všechny osoby, které vědí nebo se v dobré víře domnívají, že došlo ke spáchání některého z trestných činů uvedených v článcích 3 až 7, k oznamování těchto skutečností příslušným orgánům.

Článek 17

Působnost k trestnímu stíhání a koordinace trestního stíhání

1. Každý členský stát přijme opatření nezbytná k určení své působnosti ve vztahu k trestným činům uvedeným v článcích 3 až 7, pokud:

- a) trestný čin byl zcela nebo zčásti spáchán na jeho území nebo
- b) pachatel je státním příslušníkem tohoto státu.

2. Každý členský stát informuje Komisi v případě, že se rozhodne rozšířit svou působnost na trestné činy uvedené v článcích 3 až 7 spáchané mimo jeho území, například pokud:

- a) je trestný čin spáchán na státním příslušníkovi tohoto státu nebo na osobě, která má místo obvyklého pobytu na jeho území;
- b) je trestný čin spáchán ve prospěch právnické osoby usazené na jeho území nebo
- c) má pachatel místo obvyklého pobytu na jeho území.

3. Každý členský stát zajistí, aby se jeho působnost vztahovala i na trestné činy uvedené v článcích 5 a 6, případně v článcích 3 a 7, spáchané prostřednictvím informačních a komunikačních technologií použitých z jeho území, bez ohledu na to, zda jsou tyto technologie provozovány na jeho území či nikoli.

4. V případě stíhání jakéhokoli trestného činu uvedeného v čl. 3 odst. 4, 5 a 6, v čl. 4 odst. 2, 3, 5, 6 a 7 a v čl. 5 odst. 6 spáchaného mimo území příslušného členského státu, pokud jde o odst. 1 písm. b) tohoto článku, přijme každý členský stát opatření nezbytná k zajištění toho, aby jeho působnost nebyla podmíněna tím, že čin představuje trestný čin v místě, kde byl spáchán.

5. V případě stíhání některého z trestných činů uvedených v článcích 3 až 7 spáchaných mimo území příslušného státu, pokud jde o odst. 1 písm. b) tohoto článku, přijme každý členský stát opatření nezbytná k zajištění toho, aby jeho působnost nebyla podmíněna tím, že stíhání může být zahájeno

pouze na základě oznámení podaného obětí v místě, kde byl trestný čin spáchán, nebo na základě oznámení státu, na jehož území byl trestný čin spáchán.

Článek 18

Obecná ustanovení o opatřeních na pomoc a podporu dětským obětem a na jejich ochranu

1. Dětským obětem trestných činů uvedených v článcích 3 až 7 se poskytuje pomoc, podpora a ochrana v souladu s články 19 a 20, přičemž se zohlední nejlepší zájem dítěte.

2. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby byla dítěti poskytnuta pomoc a podpora, jakmile příslušné orgány získají důvodné podezření, že se dítě mohlo stát obětí některého z trestných činů uvedených v článcích 3 až 7.

3. Členské státy zajistí, aby osoba, která se stala obětí některého z trestných činů uvedených v článcích 3 až 7, jejíž věk není jistý a u níž existují důvody k domněnce, že se jedná o dítě, byla za dítě považována a získala tak okamžitý přístup k pomoci, podpoře a ochraně v souladu s články 19 a 20.

Článek 19

Pomoc obětem a jejich podpora

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby byla obětem poskytnuta pomoc a podpora před zahájením trestního řízení, během něj a po přiměřenou dobu od jeho skončení, s cílem umožnit jim uplatňovat práva stanovená v rámcovém rozhodnutí Rady 2001/220/SVV a v této směrnici. Členské státy zejména učiní kroky nezbytné k zajištění ochrany dětí, které nahlásí, že dochází ke zneužívání v rámci jejich rodiny.

2. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby pomoc a podpora dětské oběti nebyla podmíněna její ochotou spolupracovat při vyšetřování trestného činu, trestním řízením či soudním procesem.

3. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby zvláštní opatření, která mají dětským obětem krátkodobě i dlouhodobě pomáhat a podpořit je v uplatňování práv, která jim přísluší na základě této směrnice, byla přijata až po individuálním posouzení zvláštní situace každé dětské oběti při řádném zohlednění názorů, potřeb a zájmů dítěte.

4. Dětské oběti trestných činů uvedených v článcích 3 až 7 se považují za obzvlášť ohrožené oběti podle čl. 2 odst. 2, čl. 8 odst. 4 a čl. 14 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2001/220/SVV.

5. Je-li to vhodné a možné, členské státy přijmou opatření na poskytnutí pomoci a podpory rodině dětské oběti, aby jí umožnily uplatnit práva, která jí přísluší na základě této směrnice, jestliže se tato rodina nachází na území těchto členských států. Je-li to vhodné a možné, členské státy zejména použijí na tuto rodinu dětské oběti článek 4 rámcového rozhodnutí 2001/220/SVV.

Článek 20

Ochrana dětských obětí při vyšetřování trestných činů a při trestním řízení

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby při vyšetřování trestných činů a při trestním řízení příslušné orgány určily v souladu s postavením oběti v příslušném právním řádu zvláštního zástupce dětské oběti, v případě, že osoby, které mají za dítě rodičovskou zodpovědnost, podle vnitrostátního práva nesmějí dítě z důvodu střetu zájmů mezi nimi a dětskou obětí zastupovat, nebo v případě, že je dítě bez doprovodu nebo odloučeno od rodiny.

2. Členské státy zajistí, aby dětské oběti měly neprodleně přístup k právní pomoci a, v souladu s postavením oběti v příslušném právním řádu, k právnímu zastupování, a to mimo jiné za účelem požadování odškodného. V případě, že oběť nemá dostatečné finanční prostředky, je právní pomoc a právní zastoupení poskytováno bezplatně.

3. Aniž jsou dotčena práva obhajoby, členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby při vyšetřování trestných činů uvedených v článcích 3 až 7:

- a) výsledky dětských obětí proběhly bez zbytečného prodlení poté, co byly skutečnosti předloženy příslušným orgánům;
- b) výsledky dětských obětí v případě potřeby proběhly v prostorách k tomuto účelu určených nebo upravených;
- c) výsledky dětských obětí byly prováděny odborníky vyškolenými k tomuto účelu nebo s jejich pomocí;
- d) pokud je to možné a v případě potřeby vedly všechny výsledky určité dětské oběti tytéž osoby;
- e) počet výsledků byl co nejmenší a výsledky proběhly pouze v případě, že je to naprosto nezbytné pro účely vyšetřování trestného činu a trestního řízení;
- f) dětská oběť mohla být doprovázena svým právním zástupcem, nebo případně dospělou osobou podle svého výběru, pokud nebylo v souvislosti s touto osobou přijato odůvodněné rozhodnutí v opačném smyslu.

4. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby při vyšetřování trestných činů uvedených v článcích 3 až 7 mohly být všechny výsledky dětských obětí nebo případně dítěte, které vystupuje jako svědek, zaznamenány pomocí audiovizuálních prostředků a aby tyto audiovizuální záznamy

výsledků mohly být v souladu s ustanoveními vnitrostátního práva použity jako důkazy v trestním řízení.

5. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby v trestním řízení týkajícím se jakéhokoli trestného činu uvedeného v článcích 3 až 7 mohlo být nařízeno, že:

- a) slyšení proběhne s vyloučením veřejnosti;
- b) dětská oběť může být vyslýchána v soudní síni, aniž by byla přítomna, především s využitím vhodných komunikačních technologií.

6. Jestliže je to v zájmu dětských obětí a s přihlédnutím k dalším důležitým zájmům, přijmou členské státy nezbytná opatření, aby zajistily ochranu soukromí dětských obětí, jejich totožnosti a jejich podoby a zabránily veřejnému šíření jakýchkoli informací, které by mohly vést k jejich identifikaci.

Článek 21

Opatření proti propagaci zneužívání dětí a sexuální turistiky zaměřené na děti

Členské státy přijmou vhodná opatření pro prevenci nebo zákaz:

- a) šíření materiálů propagujících možnost spáchat některý z trestných činů uvedených v článcích 3 až 6 a
- b) organizování cest, ať pro komerční, nebo jiné účely, pro třetí osoby za účelem spáchání některého z trestných činů uvedených v článcích 3 až 5.

Článek 22

Preventivní intervenční programy nebo opatření

Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby osoby, které se obávají, že by mohly spáchat některý z trestných činů uvedených v článcích 3 až 7, mohly mít případně přístup k účinným intervenčním programům nebo opatřením, na jejichž základě je možné posoudit riziko spáchání takového trestného činu a těmto rizikům předcházet.

Článek 23

Prevence

1. Členské státy přijmou vhodná odrazující opatření, například ve formě vzdělávání nebo odborné přípravy, zaměřená na snížení poptávky, která podporuje všechny formy pohlavního vykořisťování dětí.

2. Členské státy, případně ve spolupráci s příslušnými organizacemi občanské společnosti a dalšími zúčastněnými subjekty, přijmou vhodná opatření, která využívají rovněž Internet, jako jsou informační a osvětové kampaně, výzkumné a vzdělávací programy, zaměřená na zvyšování informovanosti a snižování rizika, že se děti stanou oběťmi pohlavního zneužívání a pohlavního vykořisťování.

3. Členské státy podpoří pravidelnou odbornou přípravu státních zaměstnanců, včetně policistů v přímém výkonu služby, u nichž lze předpokládat, že se dostanou do kontaktu s dětmi, které se staly obětmi pohlavního zneužívání nebo pohlavního vykořisťování, jejímž cílem je umožnit těmto pracovníkům rozpoznávat dětské oběti a potenciální dětské oběti pohlavního zneužívání nebo pohlavního vykořisťování a umět s nimi jednat.

Článek 24

Intervenční programy nebo opatření na dobrovolném základě v průběhu trestního řízení nebo po jeho skončení

1. Aniž jsou dotčeny intervenční programy nebo opatření uložené příslušnými soudními orgány podle vnitrostátního práva, přijmou členské státy nezbytná opatření, aby zajistily dostupnost účinných intervenčních programů nebo opatření s cílem předejít riziku opakování trestných činů sexuální povahy namířených proti dětem či toto riziko minimalizovat. Tyto programy nebo opatření jsou dostupné po celou dobu trestního řízení, ve věznici i mimo ni, v souladu s vnitrostátním právem.

2. Intervenční programy nebo opatření uvedené v odstavci 1 musí odpovídat zvláštním vývojovým potřebám dětí, které se dopustily sexuálně motivovaného trestného činu.

3. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby k intervenčním programům nebo opatřením uvedeným v odstavci 1 mohly mít přístup tyto osoby:

a) osoby, proti nimž je vedeno trestní řízení pro některý z trestných činů uvedených v člácích 3 až 7, za podmínky, které nejsou v rozporu s právem na obhajobu ani s požadavky na spravedlivý a nestranný proces, a především při respektování zásady presumpce nevin, a

b) osoby odsouzené za některý z trestných činů uvedených v člácích 3 až 7.

4. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby byl v případě osob uvedených v odstavci 3 vypracován posudek ohledně nebezpečí, které tato osoba představuje, a možných rizik opakování některého z trestných činů uvedených v člácích 3 až 7, a to s cílem stanovit vhodné intervenční programy nebo opatření.

5. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby osoby uvedené v odstavci 3, kterým byly navrženy intervenční programy nebo opatření v souladu s odstavcem 4:

a) byly plně informovány o důvodech návrhu;

b) souhlasily s účastí v těchto programech nebo opatřeních s plným vědomím všech skutečností;

c) mohly účast odmítnout a byly informovány o možných důsledcích takového odmítnutí.

Článek 25

Opatření proti internetovým stránkám obsahujícím nebo šířícím dětskou pornografii

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby byly neprodleně odstraněny internetové stránky obsahující nebo šířící dětskou pornografii, které jsou spravovány na jejich území, a budou usilovat o odstranění i těch stránek, které jsou spravovány mimo jejich území.

2. Členské státy mohou přijmout opatření umožňující zablokovat uživatelům internetu na svém území přístup k internetovým stránkám obsahujícím nebo šířícím dětskou pornografii. Tato opatření musí být stanovena transparentním způsobem a musí poskytovat dostatečné záruky, zejména aby bylo zajištěno, že toto omezení bude uplatňováno jen v nezbytných případech a přiměřeným způsobem a že uživatelé budou o důvodech tohoto omezení informováni. Mezi tyto záruky patří i možnost soudní nápravy.

Článek 26

Nahrazení rámcového rozhodnutí 2004/68/SVV

Tímto se ve vztahu k členským státům, které se účastní přijímání této směrnice, nahrazuje rámcové rozhodnutí 2004/68/SVV, aniž by byly dotčeny další povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení tohoto rámcového rozhodnutí ve vnitrostátním právu.

Odkazy na rámcové rozhodnutí 2004/68/SVV se ve vztahu k členským státům, které se účastní přijímání této směrnice, považují za odkazy na tuto směrnici.

Články 27

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 18. prosince 2013.

2. Členské státy předloží Komisi znění vnitrostátních právních předpisů, kterými ve svém vnitrostátním právu provádějí povinnosti, jež pro ně vyplývají z této směrnice.

3. Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

Článek 28

Podávání zpráv

1. Do 18. prosince 2015 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu, ve které zhodnotí, do jaké míry členské státy přijaly opatření nezbytná k dosažení souladu s touto směrnicí a případně připojí legislativní návrh.

2. Do 18. prosince 2015 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu, ve které vyhodnotí provádění opatření stanovených v článku 25.

Článek 29

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 30

Určení

Tato směrnice je určena členským státům v souladu se Smlouvami.

Ve Štrasburku dne 13. prosince 2011.

Za Evropský parlament
předseda
J. BUZEK

Za Radu
předseda
M. SZPUNAR
